

Četrtek, 2. aprila 2009

Težave in perspektive v zvezi z državljanstvom Unije

P6_TA(2009)0204

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. aprila 2009 o težavah in perspektivah v zvezi z državljanstvom Unije (2008/2234(INI))

(2010/C 137 E/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti naslova V „Državlanske pravice“,
 - ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. februarja 2008 z naslovom „Peto poročilo o državljanstvu Unije“ (1. maj 2004 – 30. junij 2007) (KOM(2008)0085),
 - ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ⁽¹⁾ (direktiva o prostem gibanju),
 - ob upoštevanju mnenja na lastno iniciativo Odbora regij z dne 9. oktobra 2008 z naslovom „Državlanske pravice: krepitev temeljnih pravic in pravic iz evropskega državljanstva“ ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju členov 45 in 112(2) svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenj Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odbora za pravne zadeve, Odbora za ustavne zadeve in Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A6-0182/2009),
- A. ker bosta skupni trg in gospodarsko povezovanje kmalu dosežena, čeprav je pravna osnova za državljanstvo Unije še vedno v razvoju,
- B. ker člen 17 Pogodbe ES, ki je bil uveden z Maastrichtsko pogodbo, določa, da so državljani Unije vse osebe z državljanstvom ene od držav članic; to načelo je nadalje razvila Amsterdamska pogodba, v kateri je opredeljeno, da državljanstvo Unije dopolnjuje in ne nadomešča nacionalnega državljanstva,
- C. ker je državljanstvo Unije torej dodatek k državljanstvom držav članic in kot tako njegovo zagotavljanje ureja vsaka država članica na podlagi svojih zakonov, ki se razlikujejo med državami članicami,
- D. ker lahko identiteta državljana Unije temelji le na nacionalni identiteti in bi torej Komisija morala posvetiti pozornost dejstvu, da osebe, ki živijo v revščini, in osebe z nizko izobrazbo, med katerimi so Romi, nimajo dostopa do informacij, ki bi lahko spodbudile njihovo evropsko zavest; ker njihova vse večja izključenost iz evropskih družb zmanjšuje vrednost tako njihovega državljanstva kot tudi državljanstva Unije,
- E. ker je Evropski svet na zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 brez poseganja v pristojnost držav članic, da določijo način pridobitve in izgube državljanstva, sprejel „cilj, da bi bilo treba državljanom tretjih držav, ki v EU dlje časa zakonito prebivajo, ponuditi možnost za pridobitev državljanstva države članice, v kateri prebivajo“,

⁽¹⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽²⁾ UL C 325, 19.12.2008, str. 76.

Četrtek, 2. aprila 2009

- F. ker so vsi državljani Unije upravičeni, da volijo in so voljeni na lokalnih in evropskih volitvah v državi članici svojega stalnega prebivališča pod istimi pogoji kot državljani te države članice,
- G. ker je zagotavljanje aktivne in pasivne volilne pravice državljanov Unije na lokalnih volitvah države prebivanja nujno, da se ustvari občutek prave pripadnosti tej državi članici,
- H. ker je v nekaterih državah članicah trenutno ogrožena pravica, ki jo državljanom Unije podeljuje člen 19 Pogodbe ES, in sicer pasivna in aktivna volilna pravica na lokalnih in evropskih volitvah, saj državljani Unije, ki so državljani druge države članice, nimajo pravice postati člani političnih strank v državi članici, v kateri naj bi izvrševali to pravico,
- I. ker je dostop do Odbora za peticije Parlamenta in Evropskega varuha človekovih pravic pomembno izvensodno sredstvo poprave krivic, ki je na voljo državljanom Unije,
- J. ker se je s širitvijo Evropske unije znatno povečalo število državljanov Unije, ki prebivajo zunaj svoje matične države članice,
- K. ker člen 20 Pogodbe ES, čeprav je žal omejen na primere, ko je državljan države članice na ozemlju tretje države, kjer njegova država članica nima predstavništva, daje vsem državljanom Unije pravico do diplomatske ali konzularne zaščite vsake države članice, ki ima predstavništvo v tretji državi; ker te pravice ni mogoče ustrezno izvrševati, če ni jasnih in zavezujočih praktičnih pravil in protokolov, ki jih morajo spoštovati konzularni organi,
- L. ker je bil kljub temu, da ravno člen 20 Pogodbe ES nalaga državam članicam obveznost, da „med seboj določijo potrebna pravila in začnejo mednarodna pogajanja, nujna za zagotovitev te zaščite“, do sedaj sprejet le en zavezujoč akt, in sicer Sklep 95/553/ES ⁽¹⁾, ki je pričel veljati leta 2002 in obsega le eno stran, ki nikakor ne vzpostavlja popolnega sistema za pomoč in olajšanje trpljenja za državljane Unije v tujini v kriznih primerih,
- M. ker bi zlasti v primeru krize in osebnega trpljenja učinkovita konzularna in diplomatska zaščita zunaj ozemlja Evropske unije s strani vseh držav članic brez razlikovanja za vse državljane Unije znatno prispevala k temu, da bi ti državljani cenili prednosti pripadnosti Evropski uniji,
1. pozdravlja, da Lizbonska pogodba omogoča enemu milijonu državljanov Unije iz različnih držav članic, da skupaj pozovejo Komisijo, naj predloži zakonodajne predloge, ter je prepričan, da bo takšna zakonska pravica bistveno izboljšala zavedanje Evropejcev o državljanstvu Unije; opozarja, da je treba preglednost in demokratično sodelovanje doseči z različnimi oblikami partnerstva med EU in državami članicami, regionalnimi in lokalnimi ustanovami, socialnimi partnerji in civilno družbo; poziva Komisijo, naj pripravi pregledne in lahko razumljive postopke za izvajanje državljanske pobude, da bodo lahko državljani Unije učinkovito podajali zakonodajne pobude takoj, ko bo Lizbonska pogodba stopila v veljavo; poudarja, da bi Komisija morala vključiti to pravico do pobude v svoje politike, ne glede na končni status pogodbe, vendar upa, da to ne bo potrebno;
2. ugotavlja, da pravice državljanov Unije, da se svobodno gibajo in prebivajo na ozemlju držav članic, ni mogoče obravnavati ločeno od drugih pravic in temeljnih načel Evropske unije, kot je prosto gibanje delavcev in svoboda opravljanja storitev; zato poziva države članice, naj umaknejo obstoječe ovire, postavljene v skladu s pristopnimi pogodbami, da se tako vsakemu državljanu omogoči, da izvršuje vse svoje pravice;

⁽¹⁾ Sklep predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta Evropske unije, z dne 19. decembra 1995 o zaščiti državljanov Evropske unije s strani diplomatskih in konzularnih predstavništev (UL L 314, 28.12.1995, str. 73).

Četrtek, 2. aprila 2009

3. z vidika temeljnih načel Pogodbe ES o prostem pretoku, nediskriminaciji in pravicah državljanov priporoča, naj Komisija še naprej uporablja vsa razpoložljiva sredstva, da čim prej doseže umik preostalih prehodnih ureditev, ki so bile uvedene za nove države članice;
4. je zaskrbljen nad slabim izvajanjem obstoječih direktiv, zlasti direktive o prostem gibanju, kar povzroča številne težave pri svobodnem gibanju in drugih pravicah državljanov Unije, ter poziva vse strani, naj pravilno in v celoti prenesejo in izvajajo pravni red Skupnosti;
5. poziva Komisijo, naj sestavi seznam ovir, s katerimi se srečujejo državljani Unije, ki želijo popolnoma in neovirano izvrševati svobodo gibanja oseb in druge uveljavljene ugodnosti državljanov Unije, ter naj rezultate vključi v preglednico dosežkov, da zagotovi temeljito in učinkovito odpravljanje teh ovir;
6. glede na ugotovitve raziskave Flash Eurobarometer št. 213 iz leta 2007, po kateri le 31 % sodelujočih meni, da so dobro obveščeni o svojih pravicah kot državljani Unije, meni, da je nujno treba sprejeti učinkovit pristop k informiranju in komuniciranju, da se tako ozavesti državljane Unije o njihovih pravicah in dolžnostih ter da se jim pomaga pri sprejetju aktivne vloge v postopku odločanja Evropske unije, s čimer bi omogočili dejansko udeležanje participativne demokracije;
7. z obžalovanjem ugotavlja, da peto poročilo o državljanstvu Unije ne vsebuje nobenih konkretnih predlogov o tem, kako lahko državljani uresničujejo svoje pravice, in o dolžnosti držav članic, da varujejo te pravice v praksi; poziva, naj bo šesto poročilo v zvezi s tem bolj proaktivno;
8. izraža razočaranje, ker se Komisija ob pripravi petega poročila ni posvetovala s civilno družbo, in pričakuje, da bo to storila ob pripravi šestega poročila, k čemur se je tudi zavezala;
9. poziva Komisijo, naj ponovno preuči program Evropa za državljane, da bi izboljšala komuniciranje s povprečnim državljanom Unije in zagotovila obsežno razširjanje informacij; ugotavlja, da je sicer pomembna strukturna podpora skupinam strokovnjakov in raziskovalnim inštitutom s sedežem v Bruslju, vendar takšne organizacije storijo le malo pri obveščanju tistih posameznikov, ki še niso seznanjeni z ustreznimi informacijami; poziva Komisijo, naj finančna sredstva preusmeri na regionalne in lokalne organizacije civilne družbe in socialnih partnerjev, ki nimajo sedeža v Bruslju, ter v prihodnosti uvede programe, podobne zelo uspešnemu programu „Mladi v akciji 2007–2013“, ki bodo lokalnim in regionalnim oblastem v pomoč pri obveščanju prebivalcev o njihovih pravicah kot državljanov Unije; ker predlogi za večjezičnost ne bi smeli biti omejeni na glavne uradne jezike držav članic, poziva države članice, naj razširijo informacije o državljanstvu Unije tudi v regionalnih in manjšinskih jezikih;
10. ob upoštevanju med drugim nizkega števila državljanov Unije, ki prebivajo v državah članicah, ki niso države njihovega izvora, in izvršujejo pasivno ali aktivno volilno pravico na evropskih ali občinskih volitvah v svojem kraju prebivanja, ter praktičnih ovir, s katerimi se potencialni volivci vse pre pogosto soočajo pri izvrševanju svojih pravic, meni, da bi evropske volitve leta 2009 morali videti kot priložnost za pripravo in izvajanje vseevropskega akcijskega načrta, s katerim bi izboljšali evropsko identiteto državljanov Unije in jih ozavestili o njihovih pravicah;
11. poziva k večjemu sodelovanju žensk v političnem življenju in v postopku odločanja z namenom evropskega povezovanja; meni, da bi morale imeti ženske v ta namen koristi od okrepljenih kampanj za osveščanje, da bi v celoti uveljavljale svoje pravice kot državljanke Unije in bile dejavnejše v političnih skupinah, v političnem življenju in v okviru dejavnosti lokalnih skupnosti države članice, v kateri prebivajo;
12. poudarja, da je treba sprožiti boljše in učinkovitejše informativne kampanje, ki bi med mladimi spodbujale poznavanje državljanstva Unije, kot so denimo vzpostavitev „programa državljanstva“ v šolah in univerzah, da bi se tako mlajše generacije pripravile na aktivno državljanstvo;
13. meni, da morajo države članice vključiti evropsko razsežnost v šolske programe osnovnih in srednjih šol;
14. poziva evropske univerze, naj sprejmejo vse finančne ukrepe, ki so v njihovi moči, da povečajo odstotek študentov, ki sodelujejo pri izmenjavah v okviru programa Erasmus;

Četrtek, 2. aprila 2009

15. poziva Komisijo, naj predloži nadaljnje prečiščene in obrazložene direktive, ki bodo izboljšale prosto gibanje državljanov Unije in njihove pravice na drugih področjih, med drugim pri poklicni mobilnosti, prenosljivosti pokojnin in socialnih pravic ter pri vzajemnem priznavanju diplom in poklicnih kvalifikacij;

16. opozarja, da je popolno izvrševanje pravice do gibanja in prebivanja na ozemlju Evropske unije mogoče le, če je ob drugih ukrepih vzpostavljen tudi učinkovit sistem priznavanja poklicnih kvalifikacij; zato poziva Komisijo in države članice, naj v okviru svojih pristojnosti državljanom Unije, ki pridobijo poklicne kvalifikacije v eni od držav članic, omogočijo dostop do enakega poklica v drugi državi članici in možnost njegovega opravljanja pod enakimi pogoji, kot veljajo za državljane te države članice;

17. poziva države članice, naj pregledajo svoje zakone o državljanstvu in preučijo možnosti za olajšanje pridobivanja državljanstva in s tem uživanja vseh pravic, da bi se tako odpravila diskriminacija med državljani in nedržavljeni, zlasti za državljane Unije;

18. meni, da je zaželeno spodbujati izmenjavo izkušenj o sistemih naturalizacije, ki se uporabljajo v različnih državah članicah, da bi dosegli večjo usklajenost med merili in postopki pridobivanja državljanstva Unije – brez poseganja v pristojnost posameznih držav članic, da določijo načine pridobivanja in izgube državljanstva – ter da bi se tako omejila diskriminacija, ki jo povzročajo različni pravni sistemi;

19. meni, da so osebe brez državljanstva s stalnim prebivališčem v državah članicah v posebnem položaju znotraj Evropske unije; je zaskrbljen, ker jim nekatere države postavljajo neupravičene zahteve za pridobitev državljanstva ali zahteve, ki v ta namen niso nujne; zato poziva zadevne države članice, naj sistematično uvedejo pravične rešitve, ki bodo temeljile na priporočilih mednarodnih organizacij; meni, da bi morale imeti osebe brez državljanstva s stalnim prebivališčem v državah članicah volilno pravico na lokalnih volitvah;

20. opozarja države članice, lokalne oblasti in priseljence, da je treba enakovredno uresničevati vse vidike skupnih osnovnih načel Sveta o politiki vključevanja priseljencev v Evropski uniji (14615/04);

21. meni, da je vključevanje priseljencev nujen pogoj za izvrševanje njihovih pravic v državi članici, kjer prebivajo; zato poziva države članice, naj čim prej popolnoma izvršijo priporočila Komisije iz sporočila z dne 1. septembra 2005 z naslovom „Skupni program za vključevanje - Okvir za vključevanje državljanov tretjih držav v Evropsko unijo“ (KOM(2005)0389);

22. meni, da imajo EU in države članice skupno odgovornost, da spodbujajo vključevanje Romov kot državljanov Unije, da se jim tako v celoti omogoči prejetje ugodnosti spodbud, ki jih dalje EU za vse pobude, katerih namen je spodbujanje njihovih pravic in vključitev njihovih skupnosti, tako na področju izobraževanja kot tudi na področjih zaposlovanja in civilnega sodelovanja;

23. poudarja, da državljanstvo Unije vključuje dolžnosti in ne le pravice; posebej opozarja na nujnost delovanja v skladu z zakoni države, v kateri ima zadevni državljan Unije stalno prebivališče, ter na nujnost spoštovanja kultur drugih;

24. poudarja, da jezikovne težave ali težave v zvezi s komunikacijskimi spretnostmi ne bi smele biti razlog, da se jim odrečejo socialne pravice, do katerih je posameznik upravičen kot državljan države članice, vključno s pravico do socialnih prejemkov, ki jih dodeljujejo državni ali lokalni organi;

25. poziva Komisijo, naj preuči vlogo in ravnanje državnih služb za dobrobit otrok, da bi zagotovili spoštovanje načel enakosti in nediskriminacije med državljani Unije; poudarja, da bi morale biti staršem dovoljeno, da se s svojimi otroki pogovarjajo v lastnem maternem jeziku, ter da nacionalnost ali jezik ne bi smela biti razlog, da bi se staršem preprečil dostop do svojih otrok;

26. ponovno poziva države članice, naj spoštujejo pravico državljanov Unije, da potujejo znotraj EU z veljavno nacionalno osebno izkaznico ali veljavnim potnim listom, ter naj jim takšnega gibanja ne omejujejo iz varnostnih ali drugih razlogov, zlasti v zračnem in pomorskem prometu;

Četrtek, 2. aprila 2009

27. poziva države članice in lokalne oblasti, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe, s katerimi bi pripomogle h gibanju državljanov Unije med državami članicami, zlasti glede praktičnih vprašanj, na primer izdajanja dovoljenj za prebivanje in delovnih dovoljenj ter prenosa registracij vozil, priznavanja zavarovalnih polic posameznika in vozil, ki se izdajo v drugi državi članici, prenosa zdravstvenih kartotek, jasnih pravil o povračilu zdravstvenih stroškov, ki so nekatera od številnih področij, ki pogosto ne delujejo ustrezno kljub prizadevanjem, da bi jih uskladili na ravni EU; poziva Komisijo, naj zbere vse pomembne informacije in jih da na razpolago državljanom Unije;

28. predlaga vzpostavitev evropskega prostora pravice, da bi tako lahko z uporabo skupnih pravil na področju mednarodnega zasebnega prava zagotovili učinkovito zaščito čezmejnih vidikov državljanstva, povezanih z osebnim in družinskim življenjem; v ta namen poziva Komisijo, naj razvije dosleden pristop in predloži potrebne zakonodajne predloge;

29. poziva Komisijo, naj zagotovi sredstva za usposabljanje lokalnih in regionalnih javnih uslužbencev iz držav članic, ki se ukvarjajo s priseljenci znotraj EU, za osnove zakonodaje ES, ki velja na njihovem področju, ter naj upravam pomaga pri odgovarjanju na vprašanja, ki se tičejo morebitnih razlik in konfliktov med nacionalno zakonodajo ter zakonodajo ES; v ta namen pozdravlja spletno omrežje za reševanje težav SOLVIT, ki ga zagotavlja Komisija, ter poziva, naj se ga še okrepi in spodbuja njegovo uporabo; upa, da bodo države članice s povečanjem človeških in finančnih virov pomagale podpreti nacionalne centre SOLVIT; poziva lokalne in regionalne oblasti ter države članice, naj sodelujejo pri izmenjavi dobrih praks in pri iskanju učinkovitih načinov za obravnavanje vprašanja migrantov znotraj Skupnosti;

30. meni, da bi bilo treba portal Europe Direct bolj približati vsem državljanom, in priporoča, naj Komisija v ta namen usklajuje medijsko kampanjo na ravni EU; poziva Komisijo, naj spremlja širjenje spletišč, ki zadevajo omrežji Europe Direct in SOLVIT, in se osredotoči na ključne informacije ter stike na posebnih referenčnih spletiščih;

31. poziva Komisijo, naj razvije evropsko listino za pravice potrošnikov, ki bo državljanom ponudila zlahka dostopne informacije o njihovih najbolj pogostih težavah;

32. pozdravlja „akcijski načrt Komisije o integriranem pristopu za zagotavljanje pomoči državljanom in podjetjem na notnem trgu“ (SEC(2008)1882), da se v vsaki državi članici prepreči drobljenje kontaktnih točk in spodbudi vzpostavljane notnih kontaktnih točk za storitve in blago, kot poudarja Direktiva o storitvah⁽¹⁾;

33. opozarja države članice in lokalne oblasti, da koncept državljanstva Unije vključuje načelo nediskriminacije za vse državljane Unije, ne le za državljane določene države članice; poziva Komisijo, naj pospeši analizo položaja priseljencev znotraj EU in sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da dejansko uživajo pravice kot državljani Unije;

34. ponovno opozarja, da je svoboda gibanja temelj državljanstva Unije in je zato zelo zaskrbljen nad tem, da še nobena država pravilno in v popolnosti ne izvršuje direktive o prostem gibanju;

35. pozdravlja pobudo Komisije za spodbujanje poznavanja novih pravil iz direktive o prostem gibanju, vključno s priložnikom „Kako najbolje izkoristiti ugodnosti, ki jih ponuja Direktiva 2004/38/ES“, vendar obžaluje, da je 16 000 izvodov tega priložnika, objavljenega v 19 jezikih, premalo v primerjavi s skupnim številom ljudi, ki prebivajo v EU; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo te informacije široko dostopne lokalnim in regionalnim oblastem, ki so prvi vir informacij za številne državljane, poleg tega pa se največ težav in kršitev pravic državljanov Unije zgodi ravno na lokalni ravni;

36. poudarja, da ima pravica prostega gibanja in bivanja, ki je polno vključena v državljanstvo Unije, zelo velik vpliv na družinsko življenje ter izbiro izobraževanja in poklica pri ženskah; zato poziva Komisijo, naj upošteva posebne potrebe žensk na tem področju;

⁽¹⁾ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

Četrtek, 2. aprila 2009

37. opozarja na določbe direktive o prostem gibanju, ki državljanom Unije dajejo pravico do prebivanja v drugi državi članici, če niso breme za sistem socialnih pomoči; vendar meni, da bi države članice morale delovati v skladu s sodbami Sodišča Evropskih skupnosti ⁽¹⁾, v katerih je podana razlaga za izraz „dovolj sredstev“ za namene te direktive;

38. poziva Komisijo, naj skrbno oceni, ali zakoni in praksa držav članic ne posegajo v pravice, ki jih državljanom Unije podeljujeta Pogodba ES in direktiva o prostem gibanju, zlasti glede pojmovanja izraza „dovolj sredstev“, „nesorazmernega bremena sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici“, „resnih razlogov v zvezi z javnim redom ali javno varnostjo“ in „nujnih razlogov v zvezi z javno varnostjo“; poleg tega poziva Komisijo, naj se prepriča o obstoju in delovanju materialnih in postopkovnih jamstev, pa tudi mehanizmov sodnega varstva ter možnosti zahtevati sodno varstvo proti izgonu; opozarja, da je treba ozko razlagati vsakršno omejitev temeljne pravice prostega gibanja;

39. poziva države članice, naj pri izvajanju pravice do prostega gibanja državljanom Unije in njihovim družinskim članom ne nalagajo neupravičenih upravnih obremenitev, če niso izrecno predpisane z direktivo o prostem gibanju ter so v nasprotju s pravom Skupnosti in neupravičena ovira pri uveljavljanju svoboščine, ki jo neposredno dodeljuje Pogodba ES, neupoštevaje potek upravnih postopkov; opozarja države članice, da so dolžne sprožiti upravne postopke, ki so vezani na uveljavljanje pravice do prostega gibanja;

40. poziva države članice, naj ne sprejemajo zakonodaje, ki bi državljanom Unije nalagala nesorazmerne ali diskriminatorne sankcije, kot je zaporna kazen v primeru izгона z ozemlja države članice gostiteljice, upoštevanje predhodnega nezakonitega prebivanja državljanov Unije v drugi državi članici kot obteževalne okoliščine pri njegovem kaznivem dejanju ali izgon kot avtomatična posledica kazenske obsodbe;

41. toplo pozdravlja namen Komisije, da v stockholmski program vključi ukrepe, namenjen obravnavanju težav, s katerimi se srečujejo državljani Unije tekom svojega življenjskega ciklusa v EU; poziva Komisijo, naj v tem okviru predlaga ustrezne ukrepe, med drugim na področju civilnega prava, da se končno začne izvrševati načelo enakega obravnavanja ne le v zvezi z blagom, kapitalom in storitvami, temveč tudi v zvezi z osebami, brez oblik diskriminacije iz člena 13 Pogodbe ES, saj sedanje stanje predstavlja oviro za prosto gibanje ter nasprotuje skupnim evropskim vrednotam enakosti in nediskriminacije;

42. poudarja, da je zagotavljanje aktivne in pasivne volilne pravice na lokalnih volitvah države prebivanja nujno za učinkovitost vsake politike vključevanja;

43. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo vsi državljani Unije, ki prebivajo v državi članici, ki ni njihova država, imeli potrebne informacije o volilni pravici na lokalnih in evropskih volitvah;

44. obžaluje nizko število državljanov Unije, ki prebivajo v drugi državi članici in izkoristijo pravico, da volijo ali so voljeni na evropskih ali lokalnih volitvah tam, kjer imajo prebivališče; opaža praktične ovire, s katerimi se potencialni volivci prepogosto srečujejo pri uresničevanju svojih pravic; ob upoštevanju bližajočih se evropskih volitev leta 2009 poziva Komisijo, države članice in lokalne oblasti, naj sprožijo vseevropske učinkovite informacijske kampanje o volilnih pravicah državljanov Unije in dajo praktične nasvete o njihovem uresničevanju na lokalni ravni;

45. poziva države članice, naj v nacionalnih in lokalnih sredstvih javnega obveščanja, vključno s televizijo, radiom in internetom, sprožijo informacijske kampanje v uradnih jezikih EU, s katerimi bi državljane Unije informirali o njihovi aktivni in pasivni volilni pravici ter o postopkih registracije, ki bi morali biti čim bolj preprosti;

⁽¹⁾ Med drugimi zadevami: C-424/98, *Komisija proti Italijanski republiki*, in C-184/99, *Grzelczyk*.

Četrtek, 2. aprila 2009

46. pozdravlja pobudo Komisije za spremembo Direktive Sveta 93/109/ES z dne 6. decembra 1993 o podrobnih ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani ⁽¹⁾, z uvedbo ukrepov za zmanjšanje stroškov kandidatom in državam članicam;

47. poziva k nujnim reformam volilnih postopkov za evropske volitve v vseh državah članicah, da bi jih poenotili in našli načine za promocijo aktivnega državljanstva Unije, ter po zaključku teh reform poziva k izvajanju ustreznih informacijskih kampanj;

48. ugotavlja, da so za državljane Unije, ki živijo v drugi državi članici, velika neskladja v zvezi z volilnimi pravicami pri nacionalnih parlamentarnih volitvah v njihovi matični državi članici; obžaluje, da je številnim državljanom Unije tako vzeta volilna pravica v matični državi članici in v novi državi članici; poziva države članice k sodelovanju, da bodo volilci, ki prebivajo v drugi državi članici, lahko uresničevali vse volilne pravice v državi članici, v kateri prebivajo, in sicer tako, da zagotovijo zadostno število volišč po vsem ozemlju in olajšajo vpis volivcev v volilni imenik; države članice poziva tudi, naj sprejmejo pravne predpise, ki so potrebni za zagotovitev volilne pravice za vse državljane Unije, ki v času, ko potekajo nacionalne parlamentarne volitve, potujejo skozi državo članico, ki ni njihova matična država članica;

49. meni, da je ustanavljanje in širitev političnih strank na evropski ravni najučinkovitejši instrument za spodbujanje pasivne in aktivne volilne pravice državljanov Unije, ki prebivajo v državi, katere niso državljani; zato upa na okrepitev evropskih strank, tudi s pomočjo večje finančne podpore;

50. poziva Komisijo, Svet in države članice, naj izboljšajo dejansko učinkovitost člena 19 Pogodbe ES tako, da zagotovijo pravico vseh državljanov Unije, da so člani političnih strank v državi članici, v kateri prebivajo;

51. meni, da državljanstvo Unije daje enake pravice vsem državljanom Unije, ne glede na to, ali prebivajo v Uniji ali v tretji državi; poziva Komisijo, naj preuči položaj državljanov Unije, ki prebivajo zunaj ozemlja EU, in naj sprejme ustrezne ukrepe, da zagotovi uveljavitev njihovih državljanskih pravic;

52. opozarja, da so na podlagi člena 20 Pogodbe ES državljani Unije, ki so na ozemlju tretje države, v kateri ni predstavništva njihove matične države članice, upravičeni do zaščite diplomatskih ali konzularnih organov katere koli države članice pod istimi pogoji kot državljani zadevne države članice, ter poudarja načelnost take določbe, saj je njen namen potrditi zunanjo razsežnost državljanstva Unije;

53. pozdravlja akcijski načrt za obdobje 2007–2009, ki ga je Komisija predstavila v svojem sporočilu z dne 5. decembra 2007 z naslovom „Učinkovita konzularna zaščita v tretjih državah: prispevek Evropske unije“ (KOM(2007)0767); poziva države članice in Komisijo, naj nadaljujejo z izvajanjem priporočil Zelene knjige Komisije z dne 28. novembra 2006 o diplomatski in konzularni zaščiti državljanov Unije v tretjih državah (KOM(2006)0712) in resolucije Parlamenta na isto temo z dne 11. decembra 2007 ⁽²⁾;

54. poziva tiste države članice, ki tega še niso storile, da v svoje nacionalne potne liste poleg nacionalnih informacij natisnejo člen 20 Pogodbe ES, k čemur so pozvali Barnierjevo poročilo in sklepi Sveta z dne 15. junija 2006; poziva Komisijo, naj uradom za izdajanje potnih listov v vsaki državi članici zagotovi brošuro, ki opredeljuje te pravice, in splošen pregled ukrepov v podporo členu 20 Pogodbe ES; prosi, naj se brošura razdeli posameznikom, ki pridejo po nov potni list; poziva Komisijo, naj vzpostavi spletno stran na strani „Europa“, na kateri bo objavila praktične informacije o konzularni zaščiti in olajšala dostop do obvestil s priporočili za potovanje držav članic, kakor je pozival akcijski načrt Komisije iz leta 2007;

⁽¹⁾ UL L 329, 30.12.1993, str. 34.

⁽²⁾ UL C 323 E, 18.12.2008, str. 120.

Četrtek, 2. aprila 2009

55. poziva Komisijo, naj vzpostavi brezplačno evropsko telefonsko številko, ki naj bo prikazana v potnem listu poleg člena 20 Pogodbe ES, s pomočjo katere lahko v nujnem primeru državljani Unije v svojem jeziku dobijo podatke o konzulatih držav članic, da se tako zagotovi pomoč, ki jo potrebujejo;
56. poziva Komisijo in Svet, naj sprejmeta nadaljnje direktive in druge ukrepe, da bi okrepila pravni red Skupnosti na področju diplomatske in konzularne zaščite, in uvedeta pravno zavezujoča pravila za izvajanje člena 20 Pogodbe ES;
57. poziva Unijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe za zaščito svojih državljanov v tretjih državah, vključno z ukrepi, s katerimi bi se preprečilo, da bi bil državljan Unije obsojen na smrtno kazen;
58. poziva države članice, naj ravnajo v skladu z obveznostmi iz člena 20 Pogodbe ES, torej naj določijo potrebna vzajemna pravila ter začnejo mednarodna pogajanja, ki so potrebna za zagotovitev zaščite državljanov Unije zunaj Evropske unije, pri čemer naj se posebna pozornost posveti odobritvi zavezujočih protokolov ukrepanja, ki jim morajo konzularne službe v tretjih državah slediti v nujnem primeru ali v primeru varnostne ali humanitarne krize;
59. pozdravlja nedavno sprejetje smernic Sveta o izvajanju koncepta vodilne države za konzularne zadeve⁽¹⁾ za določitev vodilne države v primeru hujših kriznih razmer in poziva k širši razlagi člena 20 Pogodbe ES o konzularni in diplomatski zaščiti, ki se jo dejansko nudi državljanom Unije;
60. poziva Komisijo, naj nadaljuje pogajanja v imenu vseh držav članic in državljanov Unije za potovanja v tretje države brez vizumov; ugotavlja, da je nepravilno, da za nekatere državljane EU velja vizumska obveznost, drugi pa lahko potujejo v okviru nacionalnih programov za odpravo vizumov;
61. meni, da bi bila Komisija zaradi statusa pravice do vložitve peticije kot temeljne pravice državljanov Unije prisiljena, da predloži vsaj zadostne razloge, zakaj ne upošteva priporočil Parlamenta;
62. poziva Svet in Komisijo, naj tesneje sodelujeta z Odborom za peticije Parlamenta in Evropskim varuhom človekovih pravic, da bo lahko vsak državljan Unije učinkoviteje uresničeval svoje pravice;
63. pozdravlja ustanovitev Agencije Evropske unije za temeljne pravice in sprejetje Sklepa Sveta 2007/252/ES z 19. aprila 2007 o vzpostavitvi posebnega programa Temeljne pravice in državljanstvo za obdobje 2007–2013 v okviru splošnega programa Temeljne pravice in pravosodje⁽²⁾, katerega namen je spodbuditi razvoj evropske družbe, ki bo temeljila na spoštovanju temeljnih pravic, vključno s pravicami, ki izvirajo iz državljanstva Unije;
64. poziva nacionalne parlamente, naj se vse bolj vključujejo v razvijanje območja svobode, varnosti in pravice; sodelovanje med nacionalnimi parlamenti in institucijami EU bi moralo olajšati prilagoditev nacionalne zakonodaje in praks pri izvrševanju prava EU in povečati komunikacijo z državljani, da bi se tako bolje zavedali pravic, ki so vezane na status državljana Unije;
65. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁽¹⁾ UL C 317, 12.12.2008, str. 6.

⁽²⁾ UL L 110, 27.4.2007, str. 33.